

## EDITORIAL

In colaborare cu JEAN DUMITRASCU

### Ne-simcirea româneasc

Relacia dintre cultura vie și mass-media este extrem de complex în zilele noastre. Din punct de vedere, cele două entități încep să se ciocnească, în genere, pe nivele diferite, rareori intersectându-se în obiective, idealuri comune. Spre exemplu, nu am înregistrat vreodată o opinie publică (favorabilă sau... nu!) a vreunei personalități culturale românești despre rolul enorm, jucat în ultima perioadă, de către două publicații – Jurnalul Național și Adevărul – prin (re)punerea în circulație națională, la prețuri modice, de cărți, filme, C.D.-uri și edicii de colecție aparținând clasicii culturii noastre și ai celei universale. Jurnalul Național și Adevărul au reușit să facă mai mult decât orice alt Minister al Culturii din ultimii 20 de ani. Din perspectiva actului cultural cu bugete lungi, un asemenea fapt demonstrează că tocmai doi „moguli” de presă (termen la mod) au simțit nevoia să intervină salutar, când Statul se dovedea neputincios, întru salvarea nevoii noastre de cultură (alte publicații judecănesc fac și ele ceva în acest sens, atât cât le permite bugetul). Din cauza așezării concurenței de piață (care nu există decât la nivel de orgoliu, fiindcă la noi „concurența” se reduce la banii atrași și prin metode specifice, la loc de cinste aflându-se „antajul” de la bugetul de stat, moare Statul, moare și capitalismul), celelalte mijloace media (ziare, televiziuni) nu au consemnat evenimentele culturale și pe mâna puse „pe tarabă” de către Jurnalul Național și Adevărul decât dacă și-au încasat facturile de publicitate! Asta e căra în care trăim și în care majoritatea liderilor de opinie nepolitici mai varsă o lacrimă, uneori, în numele culturii.

Este extrem de lăudabil că aceste publicații au ajuns să suplinească misiunea unui... încă Minister al Culturii. În Statele Unite ale Americii nu există un asemenea ministru, deși e căra ce impune planetar (cu întârzierile de rigoare) orice mod cultural. După cum visează „marii/providențialiști” politicieni români, Ministerul Culturii, deja decorativ, se va autodesființa în 2012, judecând după procentul mereu descrescător alocat culturii (în 2010 este de 0,12% din P.I.B., la anul și mai mic...). Dar cine îi va lua locul Ministerului Culturii?! Cele două publicații au o politică editorială proprie. Care va dura, cât timp?! Firesc, cât vor avea bani, poate tot până în 2012. După care... Dumnezeu cu mila.

Ce-i de făcut, acum? După 1990, mulți scriitori s-au făcut de nevoie ziariști pentru a supraviețui (câștiga cu succes, adunând averi, majoritatea rămânând plămășiți), dar autorii, actorii și muzicienii adevărați, ce vor conta pe viitor, au rămas la cheremul bugetului de stat (s-au descurcat, în interval, de minune, soliștii de muzică populară, disco, rock, și nu pomenim de maneliști, ce au făcut bani „fără număr”; mai ales din atâtea campanii electorale). Privim, cu enormă milă, cum oamenii de cultură autentici sunt folosiți de mass-media doar pentru rating și tiraj. Vai, oamenii de cultură de azi nu își dau seama, de prea multe ori, că sunt folosiți de media (în lipsă de alte subiecte de scandal)! Normal ar fi ca mass-media să prezinte cum a jucat X într-o piesă/film, ce a scris Y, cum a cântat Z. Dar, nu! Contează viața privată. Ai, de dragul de a fi în presă prezenti, fiindcă audiența e mult mai mare, oamenii de cultură cad în plasă.

Dar și presa, la rândul ei, cade în plasă. Am urmărit, la 1 ianuarie 2010, cum reporterii Realității TV se... lăudau cu „înregistrările din culise” nedifuzate în direct, cu peripecii. Printre altele, era cunoscut, de editori, un tânăr reporter al Realității TV (nu i-am recunoscut numele, mai ales că avea sarcina de serviciu), care, în seara de Revelion, a fost apostrofat vehement de către o spectatoare la spectacolul oferit de Opera Națională din București și nu vorbește, în direct, din mijlocul și lîngă de spectacol, despre ce se întâmplă pe scenă și ce urmează 1000 de melomani. Vă închipuiți, spectacol de operă, liniște desvârșită în sală, și, deodată, un crainic tv. vorbind tunător, în direct, în numele telespectatorilor din care și în total dispreț pentru mii de spectatori prezenti.

De la această țire încolo, putem discuta despre nesimcirea românească! Despre sentimentul românesc al nesimțirii majorităților...